PATRİK SEÇİMİNDEKİ KUŞKULAR

AVİM

Türkiye Ermenileri Patriği seçim süreci ve bununla ilgili tartışmalar, 2008 yılında Patrik II. Mesrob Mutafyanın hastalanarak görevini yapamaz hale gelmesiyle başlamış ve günümüzde de hâlâ çözüme ulaşamamıştır. AVİMde bu konuda çıkan en son yazıda, patrik seçim sürecinde seçimlerin yapılmasına yaklaşılmış olduğunu belirtmiştik.[1] Ancak söz konusu yazıdan bu yana seçim sürecinde yine tartışmalı bir gelişme gündeme gelmiştir.

Patrik II. Mesrobun hastalığı sebebiyle patrik makamının yetkilerini sürdürmekte olan Patrik Genel Vekili Başepiskopos Aram Ateşyan, patrik seçiminin ilerlemesi açısından 24 Mayısta Patrik Genel Vekilliği görevinde istifa ettiğini ve artık sadece Patrikhanenin günlük yürütme işleriyle ilgileneceğini açıklamıştı. Ancak ilerleyen günlerde Ateşyan, Devletten daha resmî belge gelmediğini belirterek, 24 Mayısta açıkladığı istifasını resmen yürürlüğe sokmamıştır. Patrik seçim sürecini yürütmekle görevlendirilmiş olan Almanyadaki Ermeni topluluğunun ruhani lideri (geçtiğimiz günlerde bu görevini devretmiştir) ve Kayyum (Er. Değabah) Başepiskopos Karekin Bekçiyan ise, kendisinin artık Kayyum görevine başlamasıyla beraber Ateşyanın Patrik Genel Vekilliği görevine son vermesi gerektiğini savunmuş, bunu yapmaması halinde ise Patrikhane Ruhaniler Genel Meclisi tarafından görevinden alınabileceğini belirtmiştir. Nitekim 28 Haziranda Kayyum Bekçiyan başkanlığında Patrikhane Ruhaniler Genel Meclisi toplanmış ve oy çokluğuyla Aram Ateşyanın Patrik Genel Vekilliği görevini sonlandırma kararı vermiştir. Oylama öncesinde Bekçiyan Patrik seçiminin sağlıklı yürümesi ve bu süreçte doğabilecek yanlış anlamaların önlenmesi amacıyla[2] Ateşyanın makamından istifa etmesi gerektiğini iddia etmiştir. Ateşyan ise istifa etmeyeceğini, ancak Ruhaniler Genel Meclisinin görevden alma konusunda alacağı karara saygı göstereceğini ifade etmiştir.

Ancak bu kararın içinde soru işaretleri yaratacak bir unsur bulunmaktadır. Karar sonrası yapılan açıklamada şu ifade edilmiştir:

> Patriklik Kaymakamı seçimi yapılması sebebiyle yeni Patrik seçilene kadar, Kilisemiz kadim geleneklerine göre Patriklik Makamının yönetim ve temsiliyet açısından tek yetkilisi Patriklik Kaymakamı Başepiskopos Karekin Bekçiyandır...[3]

Kısacası bu kararla sadece Ateşyanın Patrik Vekilliği görevi sonlandırılmamış, aynı zamanda Kayyum Bekçiyana Patrik Vekilliği yetkileri verilmiştir. Oysa Kayyumluk, Patrik Vekilliği görevini yerine getirmek için değil, patrik seçiminin yürütülmesi için oluşturulan bir makamdır. Dolayısıyla Ruhaniler Genel Meclisi kararıyla Bekçiyan adeta bir güç kapma

girişiminde bulunmuş, diğer bir deyişle kendisini seçilmesinin esas amacı dışına taşan yetkilerle donatma girişiminde bulunmuştur.

Bu aşamada şu soruların sorulması gerekmektedir:

Seçime gidilen süreçte Aram Ateşyanın Patrik Vekilliğinin devam etmesi şayet yanlış anlamalara sebep olacaksa, Ruhaniler Genel Meclisi kararıyla yaratılan güç kapma girişimi yanlış anlamalara sebep olmayacak mıdır?

Gelinen noktada Bekçiyanın, makamını kötüye kullanmakla eleştirdiği Ateşyandan ne gibi bir farkı kalmıştır?

Olağanüstü yetkilerle donatılmış Bekçiyanın bir yandan patrik seçimi sürecini düzenlemekle görevliyken bir yandan da patrik seçiminde aday olması (zira Bekçiyanın ismi hep aday olarak geçmektedir ve kendisinden bu konuda bir yorumlama gelmemiştir) adil bir durum olarak kabul edilebilir mi?

Bu zamana kadar her fırsatta Ateşyanı eleştiren ve Bekçiyanın yücelten Agos gazetesinin bu duruma sessiz kalması, hatta onaylaması nasıl izah edilebilecektir?

Son olarak, bu kuşku uyandıran koşullarda yapılan bir patrik seçimine gerekli resmi onay verilecek midir?

AVİM gelişmeleri bu eleştirel bakışla izlemeye devam edecektir.

**Fotoğraf: Agos*

[1] Mehmet Oğuzhan Tulun, Türkiye Ermenileri Patriği Seçim Süreci Hareketlendi, *Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM)*, Analiz No.2017 / 12, Mayıs 26, 2017, erişim tarihi: Temmuz 7, 2017, http://avim.org.tr/tr/Analiz/TURKIYE-ERMENILERI-PATRIGI-SECIM-SURECI-HAREKETLENDI

[2] Miran Manukyan, Ateşyanın görevine son verildi, *Agos*, Sayı 1100, Haziran 30, 2017, s. 7.

[3] Manukyan, Ateşyanın görevine son verildi.

Yazar Hakkında :

Atıfta bulunmak için: AVİM, . 2026. "PATRİK SEÇİMİNDEKİ KUŞKULAR." Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM), Yorum No.2017 / 54. Temmuz 07. Erişim Ekim 30, 2026. https://www.avim.org.tr/public/index.php/tr/Yorum/PATRIK-SECIMINDEKI-KUSKULAR

Süleyman Nazif Sok. No: 12/B Daire 3-4 06550 Çankaya-ANKARA / TÜRKİYE
Tel: +90 (312) 438 50 23-24 • **Fax**: +90 (312) 438 50 26
@avimorgtr
https://www.facebook.com/avrasyaincelemelerimerkezi
E-Posta: info@avim.org.tr
http://avim.org.tr

© 2009-2025 Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM) Tüm Hakları Saklıdır